

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/2/2017
Identifikačné číslo spisu: 6016200648
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6016200648.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: I., bytom D., D., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žilina, Národná 34, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 4023/2016-KaZA zo dňa 03. mája 2016, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28Sp/15/2016-124 zo dňa 27. decembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28Sp/15/2016-124 zo dňa 27. decembra 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 27. decembra 2016 č. k. 28Sp/15/2016-124 nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 28Sp/15/2016.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ podaním doručeným súdu dňa 21. novembra 2016 doručil odôvodnenie žiadosti o odpustenie od platenia súdnych poplatkov a vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníkov konania, ktorým navrhol, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Žiadosť navrhovateľa bola odôvodnená tým, že vyčíslil svoje príjmy a príjmy svojej manželky vo výške 822,- Eur a tiež výdavky spojené s nutným zabezpečením ich bezpečného a dôstojného života, so zabezpečením potrebnej výživy, zdravotnej starostlivosti a staroby vo výške 761,46 Eur. Ďalej tým, že z dôvodu chránenia si svojich práv, zdravia a majetku sústavne porušovaných, tak spoluobčanmi, obcou Súľov - Hradná v zastúpení starostu, ako i ďalšími orgánmi vrátane orgánov prokuratúr a súdov, sa nachádza v takej ťažkej sociálnej situácii, že absolútne nemá dostatok prostriedkov na zabezpečenie dôstojného života zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a nieto ešte na vyžadované poplatky týkajúce sa ich oprávnených podnetov a súdnych podaní.

Krajský súd dôvodil, že z obsahu správneho spisu je nepochybné, že príjem navrhovateľa a jeho

manželky pozostával z dávky dôchodkového zabezpečenia - starobný dôchodok vo výške 822,- Eur mesačne. Navrhovateľ je poberateľom starobného dôchodku a výška tohto príjmu mesačne predstavuje sumu 508,- Eur. V čestnom vyhlásení, ktoré je obsiahnuté v tlačive pre dokladovanie pomerov navrhovateľ vyhlásil, že všetky tam uvedené údaje sú pravdivé, že nevlastní žiadne hnutelné veci, ani motorové vozidlá, nemá žiadne vklady, úspory ani peniaze v banke, a rovnako nemá stavebné sporenie. Navrhovateľ ďalej uviedol, že nemá peňažné pohľadávky voči tretím osobám, avšak má pôžičky a úvery od iných osôb ako od banky, a to voči I. spolu vo výške 1.331,74 Eur a voči X. vo výške 665,87 Eur. Ďalej uviedol, že iné príjmy má z prenájmu pôdy a výška tohto príjmu predstavuje sumu 0,65 Eur mesačne. K bytovým a vlastníckym pomerom uviedol, že býva v rodinnom dome, ktorého je spoluvlastníkom, pričom mesačné výdavky súvisiace s bývaním predstavujú výdavky za vodu v sume 7,50 Eur, výdavky za elektrinu v sume 120,- Eur, výdavky za teplo v sume 40,- Eur a iné v sume 487,12 Eur. Ako ďalšie výdavky uviedol výdavky na lieky mesačne vo výške 53,- Eur. Navrhovateľ pripojil aj výpočet svojich nákladov, a to vo výške 761,46 Eur, avšak bez vyhlásenia o jeho pravdivosti a úplnosti. Objektívne preukázateľné výdavky navrhovateľa a jeho manželky, t.j. výdavky, ku ktorým boli predložené doklady, boli v priebehu správneho konania vyčíslené vo výške 462,84 Eur.

Z takého vyhlásenia krajský súd nedospel k záveru, že by majetkové pomery navrhovateľa, vychádzajúce zo spoločných príjmov a výdavkov navrhovateľa a jeho manželky, odôvodňovali oslobodenie od platenia súdneho poplatku vo výške 35,- Eur, keďže zaplatením súdneho poplatku v uvedenej výške nemôže byť ohrozená majetková situácia navrhovateľa.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V odvolaní poukázal na dlhodobé porušovanie jeho a manželkiných práv, v dôsledku čoho sa domáhali nápravy aj na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky. Viacerými listami adresovanými do vlastných rúk priamo generálnemu prokurátorovi žiadali o ich prijatie, aby ho mohli osobne a pravdivo informovať o obsahoch ich podaní. Nakoľko ich žiadosti o prijatie boli vybavované jeho podriadenými pracovníkmi, ktorí ich zamietali, navrhovateľ nadobudol presvedčenie, že jeho žiadosti neboli generálnemu prokurátorovi predložené. Preto požiadal o informáciu v týchto veciach, ktorá bola rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. Ei 187/15/1000-9 zo dňa 05. augusta 2015 odmietnutá. Toto rozhodnutie navrhovateľ považuje za nezákonné, a preto podal žalobu, pričom na základe výzvy Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21S/154/2015 zo dňa 20. januára 2016 navrhovateľ dňa 10. februára 2016 písomne požiadal Centrum o právnu pomoc k uvedenému konaniu vedenom na Krajskom súde v Žiline. O jeho žiadosti rozhodol odporca dňa 03. mája 2016 rozhodnutím sp. zn. 4023/2016-KaZA a následne krajský súd rozsudkom č.k. 28Sp/15/2016-21 zo dňa 04. októbra 2016, ktorými mu poskytnutie právnej pomoci nebolo priznané. Krajský súd v Banskej Bystrici tiež navrhovateľovi napadnutým uznesením nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Poukázal na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov a tiež na to, že v iných konaniach mu za tých istých podmienok právna pomoc bola poskytnutá. Preto považoval konanie a rozhodnutia odporcu a krajského súdu v tejto veci za nespravodlivé a protiprávne, pričom v tejto súvislosti poukazoval na rozsiahlu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 1 Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho

súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou. Ak tento zákon neustanovuje inak, je poplatok za odvolanie päť eur a poplatok za dovolanie 10 eur.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu súdu v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa platí poplatok podľa odseku 2.

Podľa položky č. 10 písm. e/ sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. sa vyberie súdny poplatok za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak rozhodol okresný súd alebo krajský súd 35 eur.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy poplatková povinnosť poplatníka - navrhovateľa poplatkového úkonu, (§ 2 ods. 1) vzniká podaním návrhu, odvolania, dovolania (§ 5 ods. 1) alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Zákonodarca v sadzobníku súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. stanovuje súdny poplatok buď percentom zo základu poplatku (ďalej len percentná sadzba) alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1) a v položke č. 10 písm. e/ sadzobníka stanovuje sadzbu súdneho poplatku pevnou sumou 35 eur za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak rozhodol okresný súd alebo krajský súd. Pokiaľ sadzba poplatku je stanovená za konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby, rozumie sa tým konanie na jednom stupni a poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2, 3). Sadzba poplatku sa vzťahuje samostatne ku každému návrhu súdneho preskúmania, teda ak sa navrhovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe podaného odvolania a následne na preskúmanie rozhodnutia súdu, ktorý o jeho odvolaní rozhodol, bol povinný zaplatiť súdny poplatok za

každý návrh, resp. opravný prostriedok na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu a následne súdu, ktorého prieskumu sa podaním opravného prostriedku domáhal.

S ohľadom na dôvody uvedené v odvolaní najvyšší súd ustálil, že krajský súd vo svojom rozhodnutí presvedčivo, logicky a v dostatočnom rozsahu vysvetlil, čo ho viedlo k prijatému záveru, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Krajský súd jasným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo navrhovateľ nespĺňa zákonné podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Tiež ako posúdil príjmy a výdavky navrhovateľa, ktorých pomer s ohľadom na výšku poplatku, ktorý je navrhovateľ povinný v danej veci zaplatiť, neodôvodňuje priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku. Navrhovateľ síce v odvolaní poukázal na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1992 Zb., podľa ktorého je od poplatku oslobodené konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v prípade navrhovateľa sa však nejedná o toto zákonom od poplatku oslobodené konanie, ale konanie, na ktoré sa vzťahuje všeobecná poplatková povinnosť.

Najvyšší súd konštatuje, že navrhovateľ v odvolaní neuviedol také skutočnosti týkajúce sa fakultatívnej možnosti súdu priznať navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 138 ods. 1 O.s.p.), ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku uznesenia krajského súdu, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Najvyšší súd tiež nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uznesenia krajského súdu, ktoré zodpovedajú obsahu spisu a tieto dôvody si odvolací súd osvojuje ako svoje vlastné.

Keďže podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom podaného odvolania, nerozhodol svojvoľne a nezákonne a keďže najvyšší súd nezistil dôvod na zmenenie alebo zrušenie napadnutého rozsudku, považujúc jeho odôvodnenie za logické, jasné a zrozumiteľné a nezistil v tomto rozhodnutí žiaden rozpor so zákonom, rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, žalovanému náhrada trov konania neprináleží zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.